

Posudek školitele ke studiu a k disertační práci Mgr. Pavla Hubičky

Především je nutné v úvodu konstatovat, že téma výzkumu a základní směr bádání Mgr. Pavla Hubičky s ním formuloval prof. Petr Matásek, který jeho studium v doktorském stupni až do konce svého působení na katedře vedl. Po smrti Petra Matáska jsem převzal vedení výzkumu a studia s tím, že jsem se snažil doprovodit adepta k této obhajobě a ke SZZ. Je tedy podíl původního školitele a základní směr zkoumání jeho vizitkou. Mojí snahou bylo sledovat a konzultovat shrnující fáze výzkumu a především formulace jednotlivých kapitol disertační práce. Protože adept tvoří své scénografie a inscenační projekty především v Polsku, sledování videozáznamů, jejich analýza a konzultace probíhaly při jednotlivých setkáních na fakultě.

Disertační práce už svým názvem: „Obraz, prostor, scéna“ ne náhodou připomíná monografii o tvorbě Petra Matáska: „Prostor, hmota, divadlo“. Mgr. Pavel Hubička se jak poetikou, tak myšlením o divadle a scénografickou tvorbou hlásí k odkazu svého učitele. Ten vždy objevoval ve své scénografii filosofické a často zajímavě asociativní souvislosti jak v celku jevištního díla, tak i v jednotlivých situacích s tím, že výrazně upřednostňoval použití opisů, náznaků a metafor. Podobným směrem se zřetelně vydal i Pavel Hubička. V duchu svého pedagoga objevoval a integroval další, ovšem svá nepopisná a často výrazně symbolická řešení, která skládají jevištní celek jako vnitřně kompaktní inspirující obraz. Ve své práci předkládá náhled do myšlení, které jeho tvorbu doprovází, ozřejmuje inspirační zdroje a dokládá své závěry analýzami inscenací, především těch, na kterých se aktivně podílel. Toto rozkročení mezi spektrem úvah, fantazií i hypotéz a analytickou rozvahou nad reálným řešením dokládá tezi prof. Vyskočila o tom, že akt tvorby je přes veškeré nadreálné a volně asociativní podněty činností vědomou, tedy korigovanou, záměrnou a cílenou, v níž reflexní moment je stejně důležitý jako ohromující nápad, často ke škodě díla přeceňovaný. Sluší se tu připomenout poučení režiséra Alfréda Radoka, že dostat nápad není žádné umění, ale umění je zbavit se ho.

Adept doktorského titulu svou rozsáhlou disertační práci čítající 272 stran strukturoval jako oblouk mezi otázkami, které ho na počátku výzkumu znepokojovaly v oblasti jevištní obrazivosti, využití a možného použití obrazové, nepopisné komunikace s divákem a na konci práce se snaží formulovat dosažená poznání, nabízí sobě a čtenářům odpovědi na výchozí otázky, přičemž samozřejmě – v duchu myšlení Petra Matáska – objevuje otázky další a potvrzuje procesualnost a nekonečnost jakéhokoli poznání při studiu umělecké tvorby. V úvodu Pavel Hubička vymezuje oblast výzkumu jako fenomén obrazu a obrazové komunikace ve scénografii, přičemž formuluje řadu otázek, kterým se chce ve svém studiu věnovat. Po vysvětlení a definování základních pojmů, jak je nadále používá, v pěti kapitolách postupně pojmenované problémy zkoumá. Jsou to: Prostor paměti: Obrazy v nás, kde od obrazu jako vzpomínky dochází k archetypálním obrazům; Prostor společných iluzí, kde je šest důležitých podkapitol nahlízejících iluze z různých aspektů a implementací; Prostor definic, kde od znaku a symbolu nahlíží z tohoto hlediska prostor ve scénografii; Prostor času, kde se zabývá tokem času jevištního díla, vrstevnatým časem ve

scénickém prostoru a kapitola Svobodný prostor: Vlastní interpretace – „Sfumato“ je osobní výpověď o cestě, kterou student prošel při hledání scénografické podoby sfumata Leonarda da Vinci, přičemž Hubička hledá jevištní prázdnotu nikoli v minimalismu či prázdnotě, ale v procesu prostorového překrývání a rozostření. Toto je ovšem a především kapitola analýzy a vyznání individuální cesty Pavla Hubičky při tvorbě scénografického komponentu, který v jeho pojetí trvale interaguje s ostatními komponenty jevištního díla. Zcela přirozeně se pak autor na závěr vrací k otázkám a problémům formulovaným na počátku práce, jak jsem zmínil výše.

Práce je doprovázena podrobnými bibliografickými údaji v závěru kapitol, seznamem použité literatury, použitých recenzí a základními údaji o citovaných inscenacích.

Adept konzultoval v závěrečném období pomocí osobního a e-mailového kontaktu často, na připomínky reagoval a v poslední fázi provedl potřebnou jazykovou korekturu.

Doporučuji disertační práci Mgr. Pavla Hubičky k obhajobě před komisí pro doktorské Státní závěrečné zkoušky na KALD DAMU a jeho celkové studium navrhuji úspěšně završit Státní závěrečnou zkouškou.

Prof. Mgr. Miloslav Klíma

V Praze dne 6. listopadu 2019